

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД**ПОСТАНОВА**

іменем України

04 лютого 2014 року справа № 804/11896/13-а

Дніпропетровський апеляційний адміністративний суду складі колегії суддів: головуючого судді:**суддів:****за участю секретаря судового засідання:**

розглянувши у відкритому судовому засіданні в місті Дніпропетровську апеляційну скаргу ОСОБА1 на постанову Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2013 року по справі за позовом ОСОБА_1 до Головного управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області, Державної міграційної служби України про скасування рішення та зобов'язання вчинити дії, -

ВСТАНОВИВ:

У вересні 2013 року позивач звернувся з позовом до суду, в якому просив визнати рішення Державної міграційної служби України від 06.02.2013 року незаконним та скасувати його, зобов'язати Державну міграційну службу України повторно розглянути заяву громадянина Сирії ОСОБА1 про визнання його біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту в Україні, відповідно до вимог чинного законодавства.

Постановою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2013 року в задоволенні позовних вимог було відмовлено.

Не погодившись з постановою суду, позивач подав апеляційну скаргу, в якій просив скасувати постанову та прийняти нову.

Перевіривши законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції, суд вважає, що апеляційна скарга підлягає частковому задоволенню з наступних підстав.

Судом першої інстанції встановлено та підтверджується матеріалами справи, що 16.10.2012 року позивач звернувся до Головного управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області із заявою про визнання його біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту в Україні, посилаючись на те, що в країні його громадянської належності під час його роботи на державній службі у Міністерстві оборони Сирії на посаді інженера у відділі захисту електронної інформації він отримував погрози від організації "Свободная армия". Стверджував, що покинув свою роботу нікого не повідомивши про це.

Висновком Головного управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області від 21.12.2012 року визначено за доцільне відмовити у визнанні громадянина Сирії ОСОБА1 біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту в Україні.

Рішенням Державної міграційної служби України від 06.02.2013 року позивачу відмовлено у визнанні його біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, про що він був повідомлений листом Головного управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області №1201/1595 від 20.02.2013 року.

Відмовляючи в задоволенні позовних вимог суд першої інстанції виходив з того, що рішення відповідача відповідає матеріалам особової справи шукача притулку, яким надано належну оцінку та досліджено інформацію по країні його походження, а тому підстави для його скасування відсутні.

З такими висновками суду першої інстанції колегія суду не може погодитися в повному обсязі з огляду на наступне.

Відповідно до пункту 1 частини 1 статті 1 Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", біженець - особа, яка не є громадянином України і внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідувань за ознаками раси, віросповідання, національності, громадянства (підданства), належності до певної соціальної групи або політичних переконань, перебуває за межами країни своєї громадянської належності та не може користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися цим захистом внаслідок таких побоювань, або, не маючи громадянства (підданства) і

перебуваючи за межами країни свого попереднього постійного проживання, не може чи не бажає повернутися до неї внаслідок зазначених побоювань.

Відповідно до пункту 13 частини 1 статті 1 Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", особа, яка потребує додаткового захисту - особа, яка не є біженцем відповідно до Конвенції про статус біженців 1951 року і Протоколу щодо Статусу біженців 1967 року та цього Закону, але потребує захисту, оскільки така особа змушена була прибути в Україні або залишитися в Україні внаслідок загрози її життю, безпеці чи свободі в країні походження через побоювання застосування щодо неї смертної кари або виконання вироку про смертну кару чи тортур, нелюдського або такого, що принижує гідність поводження чи покарання.

Відповідно до положень ст. 7 Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту" передбачено, що заява про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, подається особисто іноземцем чи особою без громадянства, в якій викладає основні відомості про себе та обставини, що змусили його залишити країну походження. До такої заяви додаються документи, що посвідчують особу заявника, а також документи та матеріали, що можуть бути доказом наявності умов для визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту (частини 1, 2, 7).

Форма такої заяви міститься в Правилах розгляду заяв та оформлення документів, необхідних для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, втрату і позбавлення статусу біженця та додаткового захисту і скасування рішення про визнання особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України № 649 від 07.09.2011 року.

Відповідно до вказаних Правил в заяві про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, мають міститися такі відомості: прізвище, ім'я (імена), по батькові заявника, дані паспорта або іншого документа, що посвідчує особу (у разі його відсутності - зазначені причини, через які він був утрачений), громадянство/підданство, країна постійного проживання, місце та підстави (за наявності) проживання в Україні, місце, час та спосіб перетинання державного кордону України, відомості про членів сім'ї заявника, підписи заявника або законного представника, перекладача (у разі необхідності), дата складання заяви.

Заявник зобов'язаний також надати всі наявні у нього документи та інформацію, що необхідні для обґрунтування заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, або зазначити причини, через які ці документи та інформація не можуть бути надані, та повідомити, де такі документи знаходяться чи можуть знаходитися або хто може надати чи підтвердити відповідну інформацію.

Відповідно до протоколу співбесіди, проведеного з позивачем 23.10.2012 року відповідно до зазначених Правил, останнім було повідомлено, що він не приймав участі у політичних, релігійних, військових або громадських організаціях, він та його сім'я не приймали участі в подіях, які проходять на даний час в Сирії. Проте, у зв'язку з його роботою він неодноразово отримував усні погрози по телефону. Вказав, що повернутися до Сирії може лише у разі, коли ситуація в країні буде спокійною.

Згідно з Конвенцією про статус біженців 1951 року і Протоколом 1967 року, поняття "біженець" включає в себе чотири основні підстави, за наявності яких, особі може бути надано статус біженця. Такими підставами є:

- знаходження особи за межами країни своєї національної належності або, якщо особа не має визначеного громадянства, за межами країни свого колишнього місця проживання;
- наявність обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідувань;
- побоювання стати жертвою переслідування повинно бути пов'язане з ознаками, які вказані в Конвенції про статус біженців, а саме: а) расової належності; б) релігії; в) національності (громадянства); г) належності до певної соціальної групи; д) політичних поглядів;
- неможливістю або небажанням особи користуватися захистом країни походження внаслідок таких побоювань.

Матеріали особової справи шукача притулку громадянина Сирії ОСОБА_1 свідчать, що він прибув на територію України 08.08.2012 року по національному паспорту, в якому проставлено одноразову візу терміном дії з 17.07.2012 по 17.10.2012 року, видану на підставі запрошення. Проживав в країні походження в м. Рака, за національністю араб, за релігійними переконаннями мусульманин, служив в армії, має звання офіцера, працював на державній службі у Міністерстві оборони Сирії на посаді інженера у відділі захисту електронної інформації.

У висновку Головного управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області від 21.12.2012 року щодо відмови у визнанні громадянина Сирії ОСОБА_1 біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту в Україні вказано про відповідність дійсності фактів місця проживання, громадської належності і роботи позивача. Аналіз інформації про країну походження фактично не здійснений, а лише приведені цитати з Інтернет джерел, в яких, в тому числі, зазначається, що м. Рака використовується як перевалочний пункт для переміщення в інші Сирійські провінції зброї та бойовиків, отже не можна виключати проведення бойових дій у вказаному місці.

Щодо аналізу відповідності заяви позивача п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", то з огляду на відсутність фактів особистого переслідування або застосування фізичного насильства, щодо позивача, притягнення його до кримінальної відповідальності, того, що він не є учасником політичних, релігійних,

військових або громадських організаціях, він та його сім'я не приймали участі в подіях, які проходять на даний час в Сирії, звернення до міграційної служби за захистом лише за день до закінчення дії візи, його бажання повернутися до Сирії при поліпшенні ситуації в країні суд апеляційної інстанції вважає рішення відповідача про відсутність підстав для визнання позивача біженцем обґрунтованим.

Щодо аналізу відповідності заяви позивача п. 13 ч. 1 ст. 1 Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", то відповідач виходив з положень статті 15 Директиви ЄС 2004/83/ЄС від 29.04.2004 р., яка визначає підстави для надання додаткового захисту, серед яких в якості підстави визначена серйозна особиста загроза життю особи з причин недиференційованого насилля в умовах міжнародного або внутрішнього збройного конфлікту. Проте, відповідач дійшов висновку про відсутність загрози небезпеки позивачу в разі його повернення до Сирії.

Між тим, такі висновки суд апеляційної інстанції вважає такими, що прийняті без урахування всіх обставин.

Так, в червні 2012 року Міжнародний комітет Червоного Хреста прийняв рішення вважати конфлікт в Сирії збройним конфліктом неміжнародного характеру.

Крім того, з Рекомендацій з питань міжнародного захисту відносно осіб, що залишають Сирійську Арабську Республіку УВКБ ООН вбачається постійне збільшення кількості загиблих, збільшення гуманітарних потреб населення, особливо в деяких провінціях, в тому числі і Рака. Територія військових дій постійно розширюється, в результаті чого в Сирії не залишилося місць, не охоплених конфліктом та його гуманітарними наслідками. Конфлікт характеризується відсутністю уваги до громадського населення, оскільки сторони конфлікту постійно нехтують нормами міжнародного гуманітарного права та здійснюють інші порушення прав людини та посягання на них, в тому числі, але не виключно: свавільні арешти, питки та інші форми жорстокого поводження, насильницькі зникнення, викрадення, позасудові страти, примусове переміщення та застосування важкої або забороненої зброї супротив громадського населення.

Також у вказаних Рекомендаціях визначені і характеристики ризиків, відповідно до яких особи можуть потребувати міжнародного захисту у розумінні Конвенції 1951 року, якщо, але не виключно, вони є реальними прихильниками сирійського уряду або особами, що вважаються такими, наприклад державні службовці.

Судом було встановлено, та не заперечується відповідачем, що позивач працював на державній службі, а саме в Міністерстві оборони, отже незважаючи на відсутність фактів індивідуального переслідування при поверненні позивача до Сирії він може бути підданий переслідуванню за ознакою, що він належить до певної сторони конфлікту (прихильник сирійського уряду).

Враховуючи, що ситуація виникнення цілком обґрунтованих побоювань переслідування може скластися як під час знаходження людини у країні свого походження, так і під час знаходження людини в Україні, через деякий час після від'їзду з країни походження, то суд апеляційної інстанції дійшов висновку, що побоювання позивача на час звернення з заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту є цілком обґрунтованими.

За таких обставин суд апеляційної інстанції дійшов висновку про необґрунтованість рішення Державної міграційної служби України від 06.02.2013 року № 38-13 в частині відмови у визнанні ОСОБА 1 особою, яка потребує додаткового захисту, у зв'язку з чим воно підлягає скасуванню в цій частині та повторному розгляду з урахуванням висновків суду.

Безпідставні доводи відповідача щодо перетинання позивачем кордону з третьою безпечною країною перед приїздом на Україну, оскільки такий перетин кордону був транзитний (п. 22 ч. 1 ст. 1 Закону) про що вказано і у висновку Головного управління Державної міграційної служби України в Дніпропетровській області від 21.12.2012 року.

За таких обставин суд апеляційної інстанції дійшов висновку, що апеляційна скарга підлягає частковому задоволенню, постановою суду першої скасуванню з прийняттям нової постанови про часткове задоволення позовних вимог.

Керуючись ст. ст. 198, 202, 205, 207 КАС України, суд, -

п о с т а н о в и в :

Апеляційну скаргу ОСОБА 1 - задовольнити частково.

Постанову Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2013 р. - скасувати.

Адміністративний позов ОСОБА 1 - задовольнити частково.

Визнати протиправним та скасувати рішення Державної міграційної служби України від 06.02.2013 року № 38-13 в частині відмови у визнанні ОСОБА_1 особою, яка потребує додаткового захисту.

Зобов'язати Державну міграційну службу України повторно розглянути заяву ОСОБА_1 в частині визнання особою, що потребує додаткового захисту в Україні з урахуванням висновків суду апеляційної інстанції.

В задоволенні решти позовних вимог - відмовити.

Постанова набирає законної сили з моменту її проголошення, але може бути оскаржена в касаційному порядку до Вищого адміністративного суду України протягом двадцяти днів з моменту її виготовлення в повному обсязі.

В повному обсязі постанова виготовлена 05.02.2014 року.

Головуючий:

Суддя:

Суддя: